

**Νόμιμη απόφαση για κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών εντός δημοσίου αναδασωτέου δάσους στο
Μαρκόπουλο**

Πηγή: Νόμος+Φύση

Πρόεδρος: Κ. Μενουδάκος
Εισηγητής: Χρ. Παπανικολάου
Δικηγόροι: Π. Καραστεργίου, Γ. Βλάχος

Η εκκαλούμενη απόφαση με την οποία ακυρώθηκε η προσβληθείσα πράξη κατεδάφισης, με την αιτιολογία ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προέκυπτε αν η επίδικη έκταση, εντός της οποίας έχουν ανεγερθεί τα προς κατεδάφιση κτίσματα, ευρίσκεται εντός ή εκτός του προϋφισταμένου του 1923 οικισμού Μαυροσουβάλας, δεν αιτιολογείται νομίμως. Από το τοπογραφικό διάγραμμα που εστάλη στο Δικαστήριο προκύπτει η θέση της επίδικης έκτασης της εφεσίβλητης εντός των ορίων της περιοχής που κηρύχθηκε ως αναδασωτέα, η οποία δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί και το κύρος της οποίας δεν δύναται να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως στην παρούσα δίκη. Ενόψει των στοιχείων αυτών, η προσβληθείσα ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς, είναι δε βάσιμος ο σχετικός λόγος εφέσεως.

Αλυσιτελώς προβάλλονται οι ισχυρισμοί της αιτούσας ότι η επίμαχη έκταση εντός της οποίας έχουν ανεγερθεί τα προς κατεδάφιση κτίσματα, ευρίσκεται εντός προϋφισταμένου του 1923 οικισμού, όπως προκύπτει από απόφαση του Αρείου Πάγου και αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, με τις οποίες ακυρώθηκαν πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που εκδόθηκαν εις βάρος όμορων της αιτούσας ιδιοκτητών.

Βασικές σκέψεις

1. Επειδή, με την υπό κρίση έφεση, η οποία ασκείται κατά νόμο χωρίς την κατάθεση παραβόλου και εισάγεται προς συζήτηση μετά την 1994/2007 προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου, ζητείται η εξαφάνιση της υπ' αριθ. 3825/2003 απόφασης της Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ακυρώθηκε, κατ' αποδοχή αιτήσεως ακυρώσεως της εφεσίβλητης, η υπ' αριθ. 100/4.2.2003 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής. Με την απόφαση αυτή διατάχθηκε η κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών (βάσης από μπετόν και κτίσματος με κεραμοσκεπή), τις οποίες είχε ανεγείρει η εφεσίβλητη εντός δημοσίου αναδασωτέου δάσους στην θέση Αγία Βαρβάρα Μαυροσουβάλας της Κοινότητας Μαρκοπούλου Ωρωπού (ν. Αττικής).

2. Επειδή, κατά την διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/ 1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (Α 289), δεν υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού : «α) Αι γεωργικώς καλλιεργούμεναι εκτάσεις, β) ....., ε) Αι περιοχαί διά τας οποίας υφίστανται εγκεκριμένα έγκυρα σχέδια πόλεων ή καταλαμβάνονται υπό οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 ή πρόκειται περί οικοδομησίμων εκτάσεων των οικιστικών περιοχών του Νόμ. 947/1979 .....

3. Επειδή, εξάλλου, κατά το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος, «δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά ή που με άλλον τρόπο αποφιλώθηκαν ή αποψιλώνονται δεν αποβάλλουν για το λόγο αυτό το χαρακτήρα που είχαν πριν καταστραφούν, κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες και αποκλείεται να διατεθούν για άλλο προορισμό». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 38 παρ. 1 του ν. 998/1979, «κηρύσσονται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα τα δάση και αι δασικά εκτάσεις, ανεξαρτήτως της ειδικωτέρας κατηγορίας αυτών ή της θέσεως εις ην ευρίσκονται, εφ' όσον ταύτα καταστρέφονται συνεπεία πυρκαϊάς ή παρανόμου υλοτομίας αυτών ..» κατά δε άρθρο 41 παρ. 1 του αυτού νόμου, «η κήρυξις εκτάσεων ως αναδασωτέων

ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου νομάρχου καθοριζούσης σαφώς τα όρια της εκτάσεως η οποία κηρύσσεται αναδασωτέα και συνοδευομένης υποχρεωτικώς υπό σχεδιαγράμματος, το οποίον δημοσιεύεται εν φωτοσμικρύνσει μετά της αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», κατά δε την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, «ειδικώς προκειμένου περί κηρύξεως εκτάσεων ως αναδασωτέων ένεκα μερικής ή ολικής καταστροφής δάσους ή δασικής εκτάσεως εκ πυρκαϊάς ή άλλης αιτίας εκ των εν άρθρ. 38 παρ. 1 αναφερομένων ή κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου αποφάσις του νομάρχου εκδίδεται, μετά εισήγησιν της αρμοδίας δασικής υπηρεσίας υποχρεωτικώς εντός τριών μηνών [ήδη δύο μηνών κατ' άρθρ. 12 παρ. 2 ν. 2040/ 1992 (Α 70)] από της καταστολής της πυρκαϊάς ή της διαπιστώσεως της εξ άλλης αιτίας καταστροφής ....».

4. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 998/1979, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 2145/1993 (Α' 88), «εργολάβοι, υπεργολάβοι, κατασκευαστές, οι εντολείς τους και κάθε τρίτος που επιχειρεί, άνευ δικαιώματος ... την ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος ή κατασκευάσματος ... ή πραγματοποιεί οποιασδήποτε φύσεως εγκατάσταση εντός δάσους ή δασικής εκτάσεως, δημόσιας ή ιδιωτικής, τιμωρούνται με φυλάκιση ... και με χρηματική ποινή ...», κατά δε την παρ. 2 του αυτού άρθρου 71 του ν. 998/1979, «... η δασική αρχή διατάσσει και, εν αρνήσει του υποχρέου, εκτελεί άνευ ετέρας διατυπώσεως την κατεδάφισιν των κτισμάτων». Εξάλλου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 (Α' 101) «απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων εντός δημοσίων ή ιδιωτικών δασών ή δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαϊά ...», και κατά την παρ. 2 του αυτού άρθρου, όπως η διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 5 του ν. 2880/2001 (Α' 9), «ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις στις ανωτέρω εκτάσεις κατεδαφίζονται υποχρεωτικά κατόπιν αποφάσεως του οικείου Γενικού Γραμματέα της

Περιφέρειας με τεχνική υποστήριξη που διατίθεται και από τεχνική υπηρεσία νομαρχιακής αυτοδιοίκησης της οικείας Περιφέρειας ύστερα από αίτημα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και με την συνδρομή της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας». Τέλος, κατά την παρ. 3 του αυτού άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 2145/1993, «η απόφαση περί κατεδαφίσεως εκδίδεται μετά από κλήτευση προ δύο (2) τουλάχιστον εργασιμών ημερών, του φερομένου ως κυρίου ή νομέα ή κατόχου ή του εργολάβου της οικοδομής, του κτίσματος ή της εγκαταστάσεως. Η κλήτευση αυτή ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής, η κλήτευση τοιχοκολλάται στην είσοδο του κτίσματος. Κατά της αποφάσεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου, ...", κατά δε την παρ. 6 του αυτού άρθρου, «οι προηγούμενες παράγραφοι 2 έως και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για περιπτώσεις κατεδάφισης κτιρίων ή εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 998/1979». Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, προϋπόθεση για τη νομιμότητα της διαταγής κατεδάφισης αυθαιρέτου κτίσματος είναι, μεταξύ άλλων, η ανέγερσή του εντός δάσους ή δασικής ή αναδασωτέας έκτασης. Περαιτέρω, η διαπίστωση της ανέγερσης αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών εντός εκτάσεων, οι οποίες είτε φέρουν χαρακτήρα δάσους ή δασικής έκτασης είτε έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, επιβάλλει στη Διοίκηση την υποχρέωση, να κηρύξει κατεδαφιστέα αυτά τα κτίσματα και τις κατασκευές (ΣΤΕ 3633/03 κ.ά.). Η σχετική κρίση της Διοίκησης, πρέπει, ενόψει των συνεπειών της, να είναι πλήρως αιτιολογημένη, η αιτιολογία δε αυτή μπορεί να προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου (βλ. ΣΤΕ 3943/2008, 3931/02, 3586/02 κ.ά.).

5. Επειδή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως έγινε δεκτό με την υπ' αριθ. 952/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου, στη θέση Μαυροσουβάλα - Αγία Βαρβάρα υφίσταται οικισμός, ο οποίος δημιουργήθηκε εντός έκτασης α) 80 βασιλικών στρεμμάτων, που παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο με τα υπ' αριθ. 108867, 108865 και 108866 παραχωρητήρια της 21-1-1863 στον Ν. Σ., β) έκτασης 80 βασιλικών στρεμμάτων, που παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο με την από 18-7-1874 δήλωση παραχώρησης τριών αγρών στον Χ. Π. και στη συνέχεια μεταβιβάστηκε με το υπ' αριθ. 93/1881 πωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Ειρηνοδίκη Μαραθώνα Σ. Γ. από τους κληρονόμους του Χ. Π. στον Ι. Μ. Με το υπ' αριθ. 3553/4-11-1904 πωλητήριο συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Αθηνών Γ. Ζ., που μεταγράφηκε νομίμως, η έκταση των τριών πρώτων παραχωρητηρίων μεταβιβάστηκε από τον υπέρ ου η παραχώρηση Ν. Σ. προς τον Ι. Μ., ο οποίος έγινε κύριος της όλης έκτασης των 160 βασιλικών στρεμμάτων. Με το υπ' αριθ. 45404/1918 συμβόλαιο πώλησης του Συμβολαιογράφου Αθηνών Π. Γ. η έκταση αυτή μεταβιβάστηκε από τους κληρονόμους του Ι. Μ. στους Λ. Δ. και Ν. Γ., οι οποίοι στη συνέχεια την εισέφεραν στην συσταθείσα με το υπ' αριθ. 47706/1919 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Αθηνών Π. Γ. Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Εταιρία Ανθρακωρυχείων Ωρωπού Α.Ε.», η οποία από το έτος

1932 κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης. Εντός της έκτασης αυτής των 160 βασιλικών στρεμμάτων δημιουργήθηκε από τους εργαζομένους στα ανθρακωρυχεία οικισμός με εκκλησία, σχολείο, φούρνο και οικήματα. Από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτει, εξάλλου, ότι κατά την απογραφή του έτους 1920 ο οικισμός της Μαυροσουβάλας είχε 540 κατοίκους, κατά την δε απογραφή του έτους 1928 342 κατοίκους. Ο ως άνω οικισμός αποσπάστηκε και αναγνωρίστηκε ως κοινότητα με το όνομα «Κοινότητα Μαυροσουβάλας» και έδρα τον ομώνυμο συνοικισμό, από την Κοινότητα Μαρκόπουλου Ωρωπού, με το π.δ. της 4-7-1929/6-7-1929 (Α' 221). Με το β.δ. της 28-7/20-8-1955 (Α' 222) η Κοινότητα Μαυροσουβάλας ενώθηκε εκ νέου με την Κοινότητα Μαρκόπουλου Ωρωπού. Εξάλλου, στην υπ' αριθ. 6821/Γ5-908/12-6-2002 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Β 715) με την οποία κυρώθηκαν τα αποτελέσματα πραγματικού πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001, η Αγία Βαρβάρα απογράφεται ως οικισμός της Κοινότητας Μαρκόπουλου Ωρωπού, ο οποίος έχει 155 κατοίκους (ΣΤΕ 3388/2000, 2135/2002). Με την υπ' αριθ. 1279/1383/30-5/26-6-1980 απόφαση του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής (Δ' 364) κηρύχθηκε ως αναδασωτέα, κατ' επίκληση των διατάξεων των άρθρων 117 παρ. 3 του Συντάγματος και 37 - 43 του ν. 998/1979, έκταση 300 στρεμμάτων, κειμένη στην θέση Αγία Βαρβάρα Μαυροσουβάλας της Κοινότητας Μαρκοπούλου Ωρωπού, η οποία καλυπτόταν από χαλέπιο πεύκη, σχίνους και πρίνους και καταστράφηκε ολοσχερώς από εκχερσώσεις το έτος 1979. Με την υπ' αριθ. 3789/92/19-1/19-2-1993 απόφαση του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής (Δ' 125) κηρύχθηκαν αναδασωτέα, ώστε να αποκλεισθεί η διάθεσή τους για άλλο προορισμό, τα δημόσια δάση και οι δημόσιες δασικές εκτάσεις, τα δημόσια (διακατεχόμενα) δάση και οι δημόσιες (διακατεχόμενες) δασικές εκτάσεις, οι κοινόχρηστες εποικιστικές δασικές εκτάσεις, τα συνιδιόκτητα δάση και οι συνιδιόκτητες δασικές εκτάσεις και τα ιδιωτικά δάση και οι ιδιωτικές δασικές εκτάσεις, εμβαδού 55.000 στρεμμάτων που ευρίσκονται στην περιφέρεια των Δήμων Αυλώνας και Μαραθώνος και των Κοινοτήτων Μαρκοπούλου, Ωρωπού, Μαλακάσας, Καλάμου, Αφιδών, Πολυδενδρίου, Καπανδριτίου, Βαρνάβα και Γραμματικού ν. Αττικής, των οποίων η δασική βλάστηση, που αποτελούνταν από χαλέπιο πεύκη και θάμνους αειφύλλων - πλατυφύλλων, καταστράφηκε από την πυρκαγιά που έλαβε χώρα την 5-9-1992 και περικλείονται εντός της οριογραμμής που απεικονίζεται με μαύρο χρώμα στο συνημμένο στην απόφαση αυτή σχεδιάγραμμα. Ακολούθως, με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (Δ' 997) κηρύχθηκε αναδασωτέα έκταση 3.162,500 στρεμμάτων, κειμένη στις θέσεις Μαυροσουβάλα, Σκλιάθι, Σίθι, Λάκκα Αργύρη, Άγιος Ιωάννης, Ζερίθ, Στεφάνωμα, Ταμπούρι ή Άγιος Γεώργιος της Κοινότητας Μαρκοπούλου Ωρωπού, με σκοπό τη διατήρηση του χαρακτήρα του δάσους και την επαναδημιουργία της δασικής βλάστησης, η οποία αποτελούνταν από δάσος χαλεπίου πεύκης και υπόροφο από αείφυλλα - πλατύφυλλα (κουμαριές, σχίνα) και από τεχνητή αναδάσωση (πεύκη και κυπαρίσσια) και καταστράφηκε από πυρκαγιά που εξερράγη την

4-7-1998. Στην τελευταία αυτή απόφαση αναφέρεται ρητώς ότι σε τμήμα της έκτασης που κηρύσσεται αναδασωτέα, εντός του οποίου ευρίσκεται ο αυθαίρετος οικισμός της Μαυροσουβάλας, το τμήμα δε αυτό έχει κηρυχθεί ως αναδασωτέο και με την υπ' αριθ. 1279/1383/30-5/26-6-1980 απόφαση του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής (Δ' 364). Οι ανωτέρω αποφάσεις κήρυξης αναδασώσεων δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι προσβλήθηκαν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και ακυρώθηκαν.

6. Επειδή, όπως προκύπτει από την εκκαλουμένη απόφαση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, κατόπιν της υπ' αριθ. 5592/16-7-2002 προσκλήσεως του Δασάρχη Καπανδριτίου για την κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών, η οποία κοινοποιήθηκε στην εφεσίβλητη (βλ. την από 18-11-2002 έκθεση επιδόσεως του δασοφύλακα Α. Χ.) εκδόθηκε η προσβληθείσα ενώπιον της Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου υπ' αριθ. 100/4-2-2003 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία διατάχθηκε η κατεδάφιση και απομάκρυνση των εξής αυθαιρέτων κατασκευών, τις οποίες ανήγειρε η εφεσίβλητη τον Απρίλιο του έτους 2001 εντός δημοσίας δασικής αναδασωτέας έκτασης, εμβαδού 66 τ.μ., κειμένης στην θέση Αγία Βαρβάρα Μαυροσουβάλας της Κοινότητας Μαρκοπούλου Ωρωπού: α) βάσης από μπετόν, διαστάσεων 11 μ. επί 6 μ. και β) τοποθετηθέντος επ' αυτής κτίσματος με κεραμοσκεπή, διαστάσεων 6 μ. επί 5 μ. Όπως προκύπτει από την από 4-7-2002 έκθεση αυτοψίας και φωτοερμηνείας του δασολόγου Χ. Π., η έκταση έχει έκθεση ανατολική, κλίση 0% ως 5%, υψόμετρο 180 μ., έδαφος βαθύ, πέτρωμα ασβεστολιθικό και συνορεύει βορειώς και δυτικώς με καμένο αναδασωτέο δάσος, ανατολικώς δε και νοτίως με αγροδασική οδό. Στις αεροφωτογραφίες των ετών 1934, 1962, 1978 και 1989 η έκταση εμφανίζεται ως δάσος. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι η επίμαχη έκταση έχει καεί και κηρυχθεί αναδασωτέα με τις υπ' αριθ. 1279/1383/30-5/6-6-1980 (Δ' 364) και 3789/92/19-1/19-2-1993 (Δ' 125) αποφάσεις του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής. Περαιτέρω, από το πρακτικό διαπίστωσης δημιουργίας παράνομης και αυθαίρετης κατασκευής εντός δάσους - δασικής εκτάσεως της 15-7-2002 προκύπτει ότι η έκταση καλυπτόταν από σχοίνους, πρίνους και κουμαριές.

7. Επειδή, με την αίτηση ακυρώσεώς της ενώπιον του Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου η εφεσίβλητη προέβαλε ότι ο οικισμός της Αγίας Βαρβάρας προϋφίσταται του έτους 1923, καθώς και ότι το ακίνητό της ευρίσκεται εντός οικισμού. Για την απόδειξη των ισχυρισμών της επικαλέσθηκε: α) την υπ' αριθ. 925/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου, β) την υπ' αριθ. 8631/12-3-1999 βεβαίωση της Διευθύντριας της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. της Γενικής Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην οποία αναφέρεται ότι ο οικισμός Μαυροσουβάλας (ν. Αττικής) απογράφεται ως αυτοτελής το έτος 1920, γεγονός από το οποίο προκύπτει η ύπαρξή του προ του έτους 1923, γ) την υπ' αριθ. 286/4-4-2002 βεβαίωση του Προέδρου της Κοινότητας Μαρκοπούλου Ωρωπού, στην οποία αναφέρεται ότι ο εν λόγω οικισμός απογράφεται ως αυτοτελής από το έτος 1920 ως το έτος 2001, καθώς και ότι σύμφωνα με την τελευταία απογραφή οι

κάτοικοί του ανέρχονται σε 107. Επίσης, προσκόμισε το από 4-4-2003 τοπογραφικό διάγραμμα του μηχανικού Αθανασίου Παπαδόπουλου, στο οποίο το ακίνητό της εμφανίζεται ως ευρισκόμενο μεταξύ οικιών και σε μικρή απόσταση από τον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας, καθώς και την υπ' αριθ. 6924/ 2003 ένορκη βεβαίωση των Β. Κ. και Γ. Τ., οι οποίοι βεβαιώνουν ότι ο οικισμός της Μαυροσουβάλας προϋφίσταται του έτους 1923, το δε ακίνητο της αιτούσας ευρίσκεται εντός του οικισμού αυτού. Με τις υπ' αριθ. 2216/31-3-2003 απόψεις του προς το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών το Δημόσιο προέβαλε ότι η επίδικη έκταση ευρίσκεται μακριά από τις εγκαταστάσεις των λιγνιτωρύχων που απασχολούνταν με την εξόρυξη λιγνίτη προ του έτους 1955, οι εγκαταστάσεις δε αυτές το έτος 1929 αναγνωρίστηκαν ως οικισμός με το π.δ. της 4-7/6-7-1929 (Α' 221). Με την εκκαλουμένη απόφαση έγινε δεκτή η αίτηση ακυρώσεως της εφεσίβλητης και ακυρώθηκε η υπ' αριθ. 100/4-2-2003 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την αιτιολογία ότι δεν προέκυπτε από την προσβληθείσα απόφαση κατεδάφισης ούτε από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου ότι είχε ερευνηθεί από τις δασικές αρχές, σε συνεργασία ενδεχομένως με τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές, αν η επίδικη έκταση ευρίσκεται ή όχι εντός του προϋφισταμένου του έτους 1923 οικισμού. Με την υπό κρίση έφεσή του το Δημόσιο προβάλλει ότι έσφαλε το δικάσαν δικαστήριο, το οποίο ακύρωσε την προσβληθείσα ενώπιόν του απόφαση κατεδάφισης, δεδομένου ότι αυτή ήταν νόμιμη, εφόσον η επίδικη έκταση ευρίσκεται εκτός των ορίων του οικισμού της Μαυροσουβάλας, όπως προκύπτει από το προαναφερόμενο υπ' αριθ. 2216/31-3-2002 έγγραφο του Δασαρχείου Καπανδριτίου, καθώς και ότι η έκταση είναι δάσος σύμφωνα με την από 4-7-2002 έκθεση φωτοερμηνείας του δασολόγου Χ. Π. και περιλαμβάνεται σε μείζονα έκταση, κηρυχθείσα αναδασωτέα δύο φορές.

8. Το Δικαστήριο επιληφθέν της υπό κρίση εφέσεως έκρινε ότι ενόψει των ανωτέρω στοιχείων καθίσταται αναγκαίο να προσδιορισθεί η θέση και να καθορισθούν τα όρια του οικισμού της Μαυροσουβάλας, η σχέση του οικισμού αυτού προς την έκταση που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα με τις ανωτέρω αποφάσεις των ετών 1980, 1993 και 1998, καθώς και η ακριβής θέση της επίδικης έκτασης, να διευκρινισθεί δηλαδή αν ευρίσκεται εντός του προαναφερθέντος οικισμού και εντός έκτασης που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα ή όχι. Εξέδωσε δε την 1994/2007 απόφασή του με την οποία επέβαλε την υποχρέωση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να διευκρινίσουν τα παραπάνω ζητήματα και να αποτυπώσουν σε σχετικό διάγραμμα τα όρια του οικισμού και των εκτάσεων που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες καθώς και τη θέση της επίδικης έκτασης σε σχέση με τα όρια αυτά, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την κοινοποίηση σε αυτά της προδικαστικής απόφασης. Η απόφαση επιδόθηκε στο μεν Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις 19.11.2007 στον δε Υπουργό Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ. στις 20.11.2007 (βλ. οικεία αποδεικτικά επιδόσεως των δικαστικών επιμελητών Ε. Π. και Μ. Σ. αντίστοιχα). Στις 25.11.2008 (αρ. πρωτ. ΣΤΕ 10480) το Δασαρχείο Καπανδριτίου, με το έγγραφο 850/24.11.2008,

απέστειλε στο Δικαστήριο απάντηση επί των ερωτημάτων που τέθηκαν με την ανωτέρω προδικαστική απόφαση καθώς και φάκελο με στοιχεία. Ειδικότερα, από το ανωτέρω έγγραφο του Δασαρχείου και τα συνημμένα στοιχεία προκύπτουν τα εξής σε σχέση με την ύπαρξη, τα όρια και τη σχέση του οικισμού της Μαυροσουβάλας προς τις αναδασωτέες εκτάσεις καθώς και την ακριβή θέση της έκτασης, στην οποία αναγέρθηκαν οι επίδικες αυθαίρετες κατασκευές: Ο οικισμός «Αγίας Βαρβάρας» Μαυροσουβάλας Μαρκόπουλου Ωρωπού Αττικής ευρίσκεται εντός των ορίων του Δημόσιου Δάσους Μαυροσουβάλας Μαρκόπουλου Ωρωπού Αττικής και προέρχεται από το αγρόκτημα της διαλυθείσας Μονής «Ζωοδόχου Πηγής». Οι εκτάσεις των 80 βασιλικών στρεμμάτων, οι οποίες παραχωρήθηκαν με τα υπ' αριθ. 108867, 108865 και 108866 παραχωρητήρια της 21-1-1863 στον Ν. Σ., και περί των οποίων γίνεται λόγος στην 952/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου, ευρίσκονται μακριά από τον οικισμό της Αγίας Βαρβάρας ή από τον Εργατικό Συνοικισμό όπως αυτός αποτυπώθηκε στις 30.1.1931 από την Υπηρεσία Διαχείρισης Δημοσίων Κτημάτων. Ειδικότερα, τα 43 στρέμματα εξ αυτών βρίσκονται στις θέσεις «Κατσελίνα» και «Σινό», μακριά από τον οικισμό μέσα στο δημόσιο δάσος της Μαυροσουβάλας και οι υπόλοιπες εκτάσεις που φέρονται να είναι πλησίον του οικισμού και πέριξ αυτού, σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο του Δασαρχείου «δεν εφαρμόζονται στο έδαφος και έχουν μικρότερο εμβαδόν». Ως προς άλλη έκταση εμβαδού 80 στρέμματα που παραχωρήθηκε με την από 18-7-1874 δήλωση παραχώρησης τριών αγρών στον Χ. Π. και στη συνέχεια μεταβιβάστηκε με το υπ' αριθ. 93/1881 πωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Ειρηνοδίκη Μαραθώνα Σ. Γ. από τους κληρονόμους του Χ. Π. στον Ι. Μ. Διευθυντή του Ανθρακωρυχείου στη θέση Μαυροσουβάλα, στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται ότι ευρίσκεται στις θέσεις «Χωράφι Τούρκου», «Χωράφι Σκούρα» και «Πλατάνια ή Δένδρο» οι οποίες κείνται μακριά από τον οικισμό της Μαυροσουβάλας και δεν έχουν σχέση τις εκτάσεις τις οποίες αφορούν τα υπ' αριθ. 108867, 108865 και 108866 παραχωρητήρια της 21-1-1863. Εξάλλου, στα τοπογραφικά διαγράμματα της αποτύπωσης του Αγροκτήματος Ζωοδόχος Πηγή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Δημοσίων Κτημάτων ο οικισμός καταγράφεται ως «Εργατικός Οικισμός Μαυροσουβάλας» και αποτυπώνεται ως αποτελούμενος από επτά (7) κτίσματα. Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο του Δασαρχείου, τα ανθρακωρυχεία της περιοχής λειτουργούσαν και σε άλλες θέσεις εντός του δημόσιου δάσους της Μαυροσουβάλας και πλησίον αυτών υπήρχαν κτίσματα τα οποία εμφανίζονται στην αποτύπωση του 1932 και τα οποία πιθανόν να συμπεριλήφθηκαν στις διαδοχικές απογραφές πληθυσμών ως οικισμός Μαυροσουβάλας. Στο έγγραφο αυτό του Δασαρχείου, αναφέρεται περαιτέρω ότι μετά το κλείσιμο των λιγνιτωρυχείων απασχολούμενοι σε αυτά έφυγαν και ο συνοικισμός ερημώθηκε. Από τα έτη 1975-1980 παρατηρείται κατάληψη των παλιών κτιρίων από παλαιούς εργάτες της εταιρείας, ανέγερση νέων πλινθόκτιστων κτισμάτων και κατάληψη δασικών εκτάσεων. Ειδικότερα, οι επεμβάσεις και οι κατασκευές της εφεσίβλητης ευρίσκονται μακριά και εκτός των επτά κτισμάτων της αποτύπωσης του έτους 1932. Το Δασαρχείο απέστειλε, εξάλλου, και τοπογραφικό

διάγραμμα από το οποίο προκύπτει ότι η επίδικη έκταση της εφεσίβλητης ευρίσκεται εντός των ορίων της περιοχής που κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής. Στο ίδιο διάγραμμα αποτυπώνονται τα επτά κτίσματα και οριοθετείται με διακεκομμένη γραμμή η περιοχή πέριξ αυτών, η επίδικη δε έκταση τοποθετείται εκτός της ως άνω οριοθετηθείσας περιοχής. Εξάλλου, στο υπ' αριθ. Φ/Γ. 21432/305/Φ.130.1.ο/14.5.1991 έγγραφο της Υπηρεσίας Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. προς το Πολεοδομικό Γραφείο Καπανδριτίου, το οποίο επίσης περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων που εστάλησαν στο Δικαστήριο μετά την έκδοση της προδικαστικής απόφασης, αναφέρονται τα αποτελέσματα φωτοερμηνείας ζεύγους Α/Φ με αριθμούς 199-200 έτους λήψης 1945, σύμφωνα με τα οποία η ευρύτερη περιοχή Μαυροσουβάλας είναι ως επί το πλείστον δασική διακοπτόμενη από τμήματα με πολύ αραιή βλάστηση, σε ένα δε από αυτά παρατηρούνται επτά (7) συγκεντρωμένα κτίσματα και ερείπια. Επίσης παρατηρούνται διάσπαρτα απομεμακρυσμένα κτίσματα και ερείπια. Το έγγραφο δε αυτό συνοδεύεται και από φωτοερμηνευτικό σκαρίφημα, στο οποίο αποτυπώνονται οι θέσεις των συγκεκριμένων κτισμάτων, ταυτίζεται δε κατά τούτο το εν λόγω σκαρίφημα με το ανωτέρω διάγραμμα του Δασαρχείου. Περαιτέρω, ο οικισμός της Αγίας Βαρβάρας Μαυροσουβάλας δεν έχει αναγνωρισθεί ως προϋφιστάμενος του έτους 1923 σύμφωνα με το υπ' αριθ. 4412/30.6.1988 έγγραφο του Πολεοδομικού Γραφείου Καπανδριτίου, στο δε υπ' αριθ. 9596/2003/14.11.2003 νεώτερο έγγραφό του, το οποίο, όπως και στο ανωτέρω υπ' αριθμ. 4412/30.6.1988, επίσης μνημονεύεται στο ως άνω έγγραφο του Δασαρχείου και υπάρχει στο φάκελο που εστάλη στο Δικαστήριο μετά την έκδοση της προδικαστικής απόφασης, το ίδιο Πολεοδομικό Γραφείο αναφέρει, σε απάντηση προς σχετικό ερώτημα του Δασαρχείου Καπανδριτίου, ότι δεν υπάρχει μεν στα αρχεία του απόφαση Νομάρχη με την οποία αναγνωρίστηκε ο εν λόγω οικισμός ως προϋφιστάμενος του 1923, πλην έχει κατατεθεί στην υπηρεσία αυτή από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία αντίγραφο απογραφής έτους 1951, στο οποίο μνημονεύεται η Κοινότητα Μαυροσουβάλας με 62 κατοίκους. Τέλος με το υπ' αριθ. 10795/4.6.2004 έγγραφό του προς το Δασαρχείο το ανωτέρω Πολεοδομικό Γραφείο επιβεβαιώνει ότι ο οικισμός Μαυροσουβάλας δεν έχει οριοθετηθεί ως προϋφιστάμενος του 1923.

9. Επειδή, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η εκκαλούμενη απόφαση με την οποία ακυρώθηκε η προσβληθείσα πράξη κατεδάφισης, με την αιτιολογία ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προέκυψε αν η επίδικη έκταση, εντός της οποίας έχουν ανεγερθεί τα προς κατεδάφιση κτίσματα, ευρίσκεται εντός ή εκτός του προϋφισταμένου του 1923 οικισμού Μαυροσουβάλας, δεν αιτιολογείται νομίμως. Τούτο δε διότι, ναι μεν από τα στοιχεία που απέστειλε το Δασαρχείο Καπανδριτίου μετά την έκδοση της 1994/2007 αναβλητικής απόφασης του Δικαστηρίου, δεν προκύπτει η σχέση της έκτασης αυτής με τον οικισμό της Μαυροσουβάλας, ο οποίος βάσει των ανωτέρω στοιχείων δεν μπορεί να ταυτιστεί, ως προς τη

θέση και τα όριά του, με βεβαιότητα με τον αναφερόμενο στο ανωτέρω έγγραφο του Δασαρχείου «Εργατικό Οικισμό Μαυροσουβάλας» των επτά κτισμάτων, αφού κατά την απογραφή του έτους 1920 διέθετε 540 κατοίκους, κατά την δε απογραφή του έτους 1928 342 κατοίκους και είχε αναγνωρισθεί το έτος 1929 ως αυτοτελής κοινότητα με το όνομα «Κοινότητα Μαυροσουβάλας», πλην από το τοπογραφικό διάγραμμα που εστάλη στο Δικαστήριο προκύπτει η θέση της επίδικης έκτασης της εφεσίβλητης εντός των ορίων της περιοχής που κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, η οποία δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί (βλ. σχετικώς και ΣΤΕ 1433/1998, 2500 - 8/1998, 2976/1998, 1968/2000, 1970/2000, 3573/2009) και το κύρος της οποίας δεν δύναται να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως στην παρούσα δίκη. Ενόψει των στοιχείων αυτών, η προσβληθείσα ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, ευρίσκουσα έρεισμα στις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 71 του ν. 998/1979 και 114 του ν. 1892/1990, αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς, είναι δε βάσιμος ο σχετικός λόγος εφέσεως. Κατά την περαιτέρω ειδικότερη γνώμη του Σύμβουλου Α. Ράντου και της Παρέδρου Ρ. Γιαννουλάτου η περί κατεδαφίσεως απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής είναι νόμιμη εφόσον η επίδικη έκταση εμπίπτει εντός των ορίων της περιοχής που κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, η οποία δεν έχει ακυρωθεί ή ανακληθεί, ενόψει, πάντως, του γεγονότος ότι, όπως προκύπτει από τα ήδη εκτεθέντα στοιχεία του φακέλου και την υπ' αριθ. 952/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου, στη θέση Μαυροσουβάλα - Αγία Βαρβάρα υφίσταται παλαιός οικισμός τα όρια του οποίου εμπίπτουν εντός της αναδασωτέας περιοχής, το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής οφείλει να επιλύσει οριστικώς το ζήτημα της ύπαρξης και των ορίων του οικισμού Μαυροσουβάλας.

10. Επειδή, μετά την αποδοχή του προαναφερομένου λόγου εφέσεως, η εξέταση των λοιπών λόγων αποβαίνει περιττή. Περαιτέρω, το Δικαστήριο, μετά την εξαφάνιση της εκκαλουμένης, πρέπει να προχωρήσει στην εκδίκαση της αιτήσεως ακυρώσεως της εφεσίβλητης.

11. Επειδή, με την αίτηση ακυρώσεως προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κατεδάφισης εκδόθηκε κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 η οποία ορίζει ότι το μέτρο της κατεδάφισης εφαρμόζεται επί οικοδομών ή κτισμάτων που ανεγείρονται επί εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά, ενώ η επίδικη έκταση ουδέποτε καταστράφηκε από πυρκαγιά. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, προεχόντως διότι η επίδικη έκταση, όπως ήδη εκτέθηκε, ευρίσκεται πάντως εντός των ορίων της περιοχής, η οποία κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής για την επαναδημιουργία της δασικής βλάστησης αυτής που είχε καταστραφεί από πυρκαγιά που εξερράγη την 4-7-1998, της οποίας το κύρος δεν δύναται να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως, κατά τα ήδη εκτεθέντα στη σκέψη 9.

12. Επειδή, με την αίτηση ακυρώσεως προβάλλεται, εξάλλου, ότι η προσβαλλόμενη πράξη κατεδάφισης είναι μη νόμιμη διότι δεν προσδιορίζει τον χρόνο κατασκευής των κτισμάτων. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι ο χρόνος κατασκευής των αυθαιρέτων κτισμάτων δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που παρατίθενται στις σκέψεις 3 και 4 (ΣΤΕ 877/2008, 3913/2006).

13. Επειδή, όπως προεκτέθηκε, από τα στοιχεία που απέστειλε η Διοίκηση στο Δικαστήριο προκύπτει η θέση της επίδικης έκτασης της αιτούσας εντός των ορίων της περιοχής που κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την υπ' αριθ. 3795/20-11/11-12-1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, η οποία δεν έχει ακυρωθεί ή ανακληθεί και το κύρος της οποίας δεν δύναται να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως στην παρούσα δίκη. Κατόπιν τούτων αλυσιτελώς προβάλλονται οι ισχυρισμοί της αιτούσας ότι η επίμαχη έκταση εντός της οποίας έχουν ανεγερθεί τα προς κατεδάφιση κτίσματα, ευρίσκεται εντός του προϋφισταμένου του 1923 οικισμού Μαυροσουβάλας, όπως τούτο προκύπτει από την 950/1991 απόφαση του Αρείου Πάγου και αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, με τις οποίες ακυρώθηκαν πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που εκδόθηκαν εις βάρος όμορων της αιτούσας ιδιοκτητών.

14. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η κρινομένη αίτηση ακυρώσεως.

Πηγή: www.nomosphysis.org.gr